

Tuinbouwproject van de Karoninke gemeenschap van Abéné in Zuid-Senegal

Projectplan

Projectrealisatie:	Association DECASA (Vereniging voor de ontwikkeling van de Casamance)
Financiering:	ETWA en Bright Future for Children
Begunstigden:	Gie Ussiyooola
Looptijd project:	januari t/m december 2024

Inhoudsopgave

Introductie	3
I. Omschrijving van het project	4
I.1 Projectidee en lokalisatie	4
I.2 Motivering van het project	4
I.3 Missie, doelstellingen en visie	4
II. Verantwoordelijkheden m.b.t. de projectrealisatie	5
II.1 Projectmanagement	5
II.2 Aard van de investeringen	5
III. Marktanalyse	6
III.1 Marktonderzoek	6
III.1.1 Analyse van de vraag	6
III.1.2 Analyse van het aanbod	7
III.2 Marketingplan	7
III.2.1 Productbeleid	7
III.2.2 Prijsbeleid	7
III.2.3 Distributiebeleid	8
III.2.4 Communicatiebeleid	8
IV Organisatie	9
V. Technische studie	10
V.1 Identificatie van de behoeften	10
V.2 Het teelproces	10
VI. Kostenraming	11

Introductie

Tuinbouw is in de regio Ziguinchor een belangrijke inkomstenbron. Maar ondanks het enorme potentieel van de regio neemt ze een secundaire plaats in, in vergelijking met de teelt van graangewassen en is de productie lager dan in veel andere regio's.

De teeltechnieken, die nog zonder mechanische hulpmiddelen handmatig worden uitgevoerd, zijn nog weinig ontwikkeld. Voor het verbeteren van de bodemstructuur en het bevorderen van de plantengroei wordt meestal mest gebruikt. Door de traditionele werkwijzen en een gemis aan toezichtstructuren, waar de tuinders voor begeleiding en advies op kunnen terugvallen, is het niet mogelijk om de productie uit te breiden en te intensiveren.

De groenteproductie is zeer seizoensgebonden. Behalve uien, die meestal in mei worden geoogst, is de oogst van de meest groenten in februari en maart. De gemiddelde jaarproductie voor de regio Ziguinchor wordt ingeschat op 1.100 ton uien, 1.000 ton aubergines en 1.500 ton tomaten.

Over het algemeen is de tuinbouw een winstgevende economische activiteit, die het vaak mogelijk maakt om andere activiteiten op te starten. Maar omdat de productie niet op basis van de markt-behoefte en nieuwe kansen plaats vindt voldoet het aanbod vaak niet aan de vraag. Daardoor wordt het aanbod vaak aangevuld met geïmporteerde groenten uit Europa (meer dan 100.000 ton uien en aardappelen).

I. Omschrijving van het project

I.1 Projectidee en lokalisatie

De Gie Ussiyoolaa¹ beschikt in Abéné, een dorp in het departement Bignona, over een moestuin van 2ha. De moestuin is door het grote hoeveelheid organisch materiaal in de bodem en de beschikbaarheid van een waterput uitermate geschikt voor tuinbouw. De geteelde groenten zijn bestemd voor de markten van Ziguinchor, Bignona, Gambia en de gemeente Kafountine.

Omdat de teeltechnieken nog zeer traditioneel zijn is de productie nogal aan de lage kant en niet afgestemd op de behoeften van de hiervoor genoemde markten. Daardoor is het idee ontstaan om de kwantiteit en kwaliteit van de opbrengsten te verhogen door toepassing van biologische teeltechnieken.

I.2. Motivering van het project

De Casamance beschikt op het gebied van de landbouw, de tuinbouw en de visserij over een enorm potentieel. Maar door o.a. economische blokkeringen in het verleden, verzilting en een gebrek aan materialen, moderne technieken, scholing en financieringsproblemen is van dit potentieel nog weinig benut.

In de regio Ziguinchor zijn de vrouwengroepen, die op traditionele wijze groenten telen, er tot nu toe niet in geslaagd om aan de toenemende vraag naar groenten van de markten van Oussouye, Ziguinchor en Bignona tegemoet te komen. De vraag is met name tijdens festivals en religieuze ceremonies zeer groot. Daarom wil de gie Ussiyoolaa de kans benutten om de opbrengsten uit hun biologische tuinbouw zodanig verhogen dat ze op langere termijn in staat zijn om de markten van Bignona en Ziguinchor te bevoorraden. Dit streven sluit aan op het overheidsbeleid om het agrarisch ondernemerschap in de Casamance te opdat het een echte sociaaleconomische hefboom van de regio zou kunnen worden.

Binnen deze context hebben we een project ontworpen dat bijdraagt aan:

- De intensivering van de tuinbouw
- De verhoging van het prestatieniveau;
- De verbetering van de kwaliteit van de geteelde groenten;
- De verbetering van het inkomensniveau en de bevordering van het welzijn van de samenwerkende leden van de gie Ussiyoolaa.

I.3 Missie, doelstellingen en visie

Missie

De gie Ussiyoolaa is een organisatie van de Rooms-katholieke gemeenschap van Abéné, die uit ongeveer 150 actieve mannen en vrouwen bestaat. De gie heeft zich tot doel gesteld om de groentemarkten (groot- en detailhandel) van Kafounine, Bigona en Ziguinchor het hele jaar van kwaliteitsgroenten te voorzien.

Doelstellingen

Voor het project zijnde volgende doelstellingen bepaald:

1. Het produceren van compost
2. Het op biologische wijze telen van groeten;
3. Het verhogen van de kwantiteit en kwaliteit van de opbrengst (groenten);
4. Het winstgevend maken van de tuinbouwactiviteiten;
5. Het verhogen van het inkomensniveau van de leden.

¹ Een GIE is in Senegal (overeenkomstig het Franse rechtssysteem) een groepering met rechtspersoonlijkheid die haar leden in staat stelt hun activiteiten te bundelen om de resultaten ervan te ontwikkelen, te verbeteren of te vergroten met behoud van hun individualiteit. Een G.I.E. kan zonder kapitaal worden opgericht. Als het "contract" wel in een startkapitaal voorziet, is er geen minimum vereist. Het commerciële karakter van de hoofdactiviteiten wordt aangegeven bij het handelsregister. De leden hebben geen bijdrageplicht.

Behoeften

Om de doelstellingen te realiseren is het nodig:

1. om over voldoende werkkapitaal te beschikken voor de aankoop van zaden, werkmaterialen, organische meststoffen, e.d.);
2. om investeringen te doen voor de aanleg van een irrigatiesysteem en de aanschaf van kleine landbouwmachines;
3. om investeringen te doen voor de omheining van het terrein (om loslopende dieren te weren).

Beoogde resultaten

- De tuinders (100) zijn voorzien van zaden en gereedschappen;
- 90% van de tuinders is getraind in de toepassing van de gebruikte teeltechnieken;
- De productie is met 30% verhoogd;
- De opbrengsten uit de verkoop bedragen minimaal € 39.087 als we er mee rekening houden dat sommige groenten 2 tot 3 x per jaar kunnen worden geteeld.

Visie

De gie Ussiyooola wil zich op korte termijn ontwikkelen tot een winstgevende biologische tuinbouwonderneming, die zich door een goede prijs/kwaliteitsverhouding van haar producten onderscheidt en die de intensiteit en verscheidenheid van de productie op de (toenemende) marktbehoeften afstemt. Op langere termijn wil men een gecombineerd groente- en fruitteeltbedrijf ontwikkelen. Fruitbomen bieden immers bescherming (wind, felle zon) aan de planten in de bedden ertussen en leveren veel (citrus)vruchten op voor de export.

Door de realisatie van deze droom wil de gie financiële onafhankelijkheid verwerven en jonge ondernemers, die van de gie deel uitmaken, de kans geven om hun competenties verder te ontwikkelen, opdat ze in staat zijn om lokale producten in de subregio en op landelijk niveau te promoten.

III. Verantwoordelijkheden m.b.t. de projectrealisatie

II.1 Projectmanagement

De vereniging "Decasa" is verantwoordelijk voor het projectmanagement ten behoeve van de projectrealisatie. Decasa is een vereniging zonder winstoogmerk met de volgende statutaire doelen:

- De sociaaleconomische ontwikkeling van de regio;
- De bescherming van het milieu;
- Het bieden van hulp aan de meest behoeftigen.

II.2 Competenties en ervaring van Decasa

2021: projectmanagement van het tuinbouwproject van de vrouwengroep Sobeya.

2021: implementatie van een plastic recycling systeem.

2022: Projectmanagement van post-Covid 19 project voor herstel van 4 lokale initiatieven in de voedselvoorziening (groente- en fruitverwerking, visproducten en vleeskuikens)

2022: bouw en inrichting van 6 lokalen voor de 2^e lagere school van Abene

Diverse leden van de vereniging hebben ook leiderschapstrainingen en trainingen projectmanagement gevolgd ten behoeve van de capaciteitsopbouw.

II.3 Aard van de investeringen

Uit de opgedane ervaringen is de tuinbouw het domein dat DECASA het meest beheerst. Omwille van die reden is Decasa gemotiveerd om het project van de Gie Ussiyooola te managen. Om op de hoogte te blijven van technologische ontwikkelingen en marktontwikkelingen zal Decasa investeren in de verdere ontwikkeling van haar kennis en vaardigheden m.b.t. de tuinbouw.

Voor de financiering van het project doet Decasa een beroep op stichting Bright Future for Children van Nederland, die in het verleden de hiervoor genoemde projecten financierden.

De begunstigde gie Ussiyoola stelt zelf voor de projectrealisatie haar terrein ter grootte van 2ha ter beschikking, inclusief de daarop aanwezige waterput en 2 waterbassins. Daarnaast zal een deel van de winst worden gebruikt voor herinvesteringen ten behoeve van de continuïteit en verdere ontwikkeling van het tuinbouwbedrijf en om over een financiële reserve te beschikken.

III. Marktanalyse

III.1 Marktonderzoek

III.1.1 Analyse van de vraag

In de regio Ziguinchor worden de meeste groenten verkocht op de markten van de departementale hoofdsteden. In de grensgebieden is er een beperkte export naar Gambia en Guinee-Bissau. Door de bevolkingsgroei neemt de vraag naar groenten toe. Door gebrek aan betrouwbare marktinformatie voldoet het aanbod niet aan de vraag. Er zijn geen gegevens over de binnenlandse consumptie van groenten en fruit en de weinige beschikbare bronnen betreffen globale gegevens over ingevoerde groenten.

De binnenlandse productie van groenten en fruit wordt geraamd op 673.350 ton. Hiervan wordt 19.274 ton uitgevoerd. De invoer bedraagt volgens de douane 161.662 ton. De binnenlandse consumptie bedraagt 650.080 ton. Hiervan wordt 90.000 ton tomaten geleverd aan fabrieken. De overige 550.080 ton wordt gebruikt voor consumptie door huishoudens. Dit is gemiddeld 48 kg per hoofd van de bevolking (het wereldgemiddelde is ongeveer 50 kg).

De grote afstand tussen de productielocaties en de verkoopplaatsen heeft een negatieve invloed op de kwaliteit van de producten en zorgt tevens voor prijsstijgingen. Bovendien twijfelen sommige klanten aan de naleving van de kwaliteitsnormen voor bestrijdingsmiddelen, verpakkingen, gewashygiëne en klagen ze over onregelmatige leveringen. Op basis van variabelen zoals grootte, inkoopcapaciteit (bestellen), kwaliteitseisen, prijsgevoeligheid en levertijdgevoeligheid kunnen we drie potentiële marktsegmenten onderscheiden.

Tabel 1: Marktsegmentatie

Groothandel / Retailers stedelijke markten	Restaurants - Hotels	Huishoudens
1. Groot segment	1. Klein segment	1. Groot segment
2. Grote inkoopcapaciteit	2. Gemiddelde inkoopcapaciteit	2. Grote inkoopcapaciteit
3. Gemiddelde kwaliteitseis	3. Hoge kwaliteitseisen	3. Gemiddelde kwaliteitseis
4. Zeer prijsgevoelig	4. Prijsgevoelig	4. Zeer prijsgevoelig
5. Zeer gevoelig voor vertraging	5. Zeer gevoelig voor vertraging	5. Niet erg gevoelig voor vertraging

De vraag naar groenten is hoger dan het aanbod. Dit blijkt tijdens de feestperiodes zoals eindejaarsvieringen, festivals, paas- en kerstvieringen, Korité en vele andere religieuze ceremonies. In de steden Oussouye, Bignona en Ziguinchor verhogen de restaurants en hotels dan aanzienlijk hun bestellingen.

III.1.2 Analyse van het aanbod

De groentevoorziening van de regio Ziguinchor bestaat deels uit de lokale geteelde groenten en groenten die uit Dakar worden ingevoerd. Het aanbod is lager dan de vraag, sterk seizoensgebonden en gediversifieerd. Het strekt zich uit van het einde van de rijstogst (november/december) tot begin juni voor de meeste producenten.

De oogst is het grootst tussen februari en maart, althans voor tomaten, kool, bissapbladeren, pepers en sla. Voor uien is de oogstpiek in mei. Het is moeilijk om de productie te kwantificeren omdat de producenten de geproduceerde hoeveelheden niet controleren en registreren. Van enkele groenten zijn wel productiegegevens beschikbaar. Er worden gemiddeld per jaar 1.100 ton uien geteeld, 1.500 ton aubergines en 1.500 ton tomaten. Om aan de vraag te voldoen wordt het aanbod aangevuld met groenten (uien, aardappelen en wortelen), die uit de EEG (vooral Nederland) worden geïmporteerd.

Groothandelaren en "bana banas" (informele opkopers) kopen de lokaal geteelde om aan detail-handelaren door te verkopen. Ze onderhandelen met de distributeurs over de prijs. Betalingen worden gedaan in contanten, op aanbetalning of zelfs op krediet, afhankelijk van de relatie tussen distributeur en groothandel. Er is weinig onderlinge concurrentie. Het grootste deel van de lokale productie wordt op kleine dorpsmarkten verkocht. We onderscheiden de volgende concurrenten:

1. Grote producenten in de belangrijkste tuinbouwgebieden van Senegal. Deze bevinden zich in het Niayes-gebied en de vallei van de Senegal rivier en genieten dus van een gunstig klimaat voor tuinbouw. Ze beschikken over de nodige middelen om kwaliteitsproducten in grote hoeveelheden (20 à 30 ton uien en 30 à 40 ton tomaten op de lokale markt te brengen. Bij gebrek aan een goede productieplanning kunnen ze niet aan de vraag voldoen. Bovendien verliezen de groenten, die voor de markten van de regio Ziguinchor bestemd zijn, gezien de duur van het transport veel van hun kwaliteitswaarde. Ze worden ondanks dat tegen concurrerende prijzen verkocht.
2. Kleine tuinders: dit zijn de producenten (vaak vrouwengroepen) van Ziguinchor, Oussouye en Bignona. De productie in Ziguinchor vindt plaats gedurende 5 maanden (van februari tot juni) en in Oussouye en Bignona gedurende 8 maanden (van oktober tot mei). In Ziguinchor teelt 80% van de tuinders rijst in het regenseizoen en groenten in het droge seizoen.
3. Groothandelaars of "Bana bana". Dit zijn rondtrekkende handelaren die groenten opkopen in de grote tuinbouwgebieden van Senegal om aan verkopers op de markten van Ziguinchor en Bignona door te verkopen. Ze beschikken over dicht verkoopnetwerk. Hierdoor beschikken ze over de nodige informatie om hun aanbod op de vraag af te kunnen stemmen. Maar hun hoge winstmarge verzwakt hun positie ten opzichte van producenten die rechtstreeks verkopen;

In tegenstelling tot de kleine kwaliteitsverschillen van de groenten lopen de prijzen echter ver uiteen. Het is dus zaak dat we de door ons geïdentificeerde markten van voldoende kwaliteitsgroenten voorzien tegen een concurrentiële prijs.

III.2 Marketingplan

We kiezen als strategie voor een gedifferentieerde positionering ten opzichte van onze doelgroepen om ons aanbod op de specifieke behoeften van elke doelgroep af te stemmen.

III.2.1 Productbeleid

We willen de voedingswaarde van de gezinsmaaltijden met onze kwaliteitsgroenten verhogen en daarmee de gezondheid bevorderen. We willen zonder chemische bestrijdingsmiddelen stevige tomaten, pepers, uien, aubergines en okra's telen omdat deze groenten omwille van hun hoog vitaminegehalte worden gewaardeerd. Omdat ze snel kunnen bederven is een goede conservering noodzakelijk.

Het assortiment groenten wordt op basis van kwaliteit bij de oogst gesorteerd:

- De 1^e keuze is bestemd voor restaurants, hotels en enkele groothandelaren,
- De 2^e keuze is bestemd voor de overige klanten. e keuze is bestemd voor de overige klanten.

De groenten worden in kratten verzameld bij de oogst, waarna ze in bulk of in zakken bij de klanten worden afgeleverd. Informatie over het bedrijf, het merk, de oogstdatum en het gebruikte laatste gebruikte biologische bestrijdingsmiddel wordt op de verpakking vermeld.

III.2.2 Prijsbeleid

De prijs wordt per klantcategorie bepaald. Hierbij houden we rekening met de prijs bij concurrenten en met het koopgedrag van de klanten. We hanteren een gedifferentieerde prijs in relatie tot de sortering bij de oogst. Omdat onze doelmarkten zeer prijsgevoelig zijn willen we door lagere prijzen snel marktaandeel verwerven en klantloyaliteit opbouwen zonder daarbij op de kwaliteit in te boeten. Aldus hebben we voor onze producten de volgende prijs bepaald:

Tabel 2: Prijslijst

Groentesoort	Gemiddelde prijs (FCFA/kg)	Gemiddelde prijs (€/kg)
Tomaten	350	0,55
Pepers	1.200	1,80
Paprika	1.000	1,50
Ui	300	0,45
Gombo	250	0,35
Aubergine	250	0,35

De prijzen van de gie Ussiyoolaa zijn zeer aantrekkelijk voor de bevolking waardoor een grote klantenkring kan verworven worden. Om klanten te behouden zullen betalingstermijnen worden gehanteerd overeenkomstig trends op concurrentiële markten.

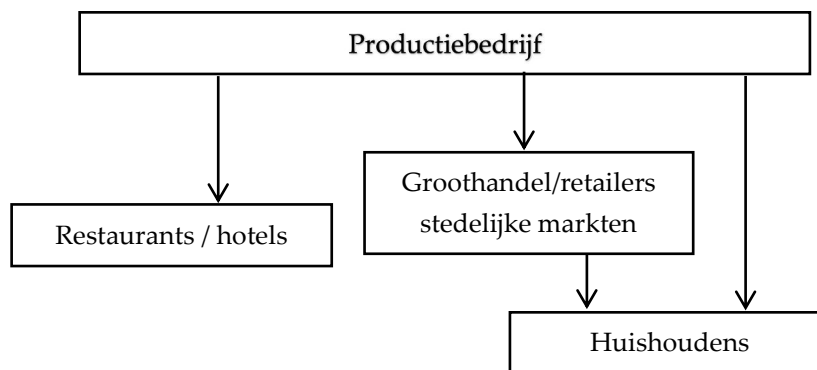
III.2.3 Distributiebeleid

Voor de distributie stellen we ons tot doel om de juiste producten, op de juiste plaats en het juiste moment aan de consument aan te bieden.

We kiezen ervoor om de distributie van onze groenten in eigen hand te houden. Dit stelt ons in staat om een goede relatie te onderhouden en de levering op de behoeften en verwachtingen van onze klanten af te stemmen.

Aan 40 geselecteerde huishoudens zullen tegen krediet producten worden geleverd zodat ze pas aan het einde van de maand hoeven te betalen. Daarnaast zal een verkoopteam worden gevormd om bestaande en potentiële klanten te benaderen voor de verkoop. Om inzicht te verwerven in het koopgedrag van de klanten en analyses uit te voeren zal een database worden opgezet.

Distributiekkanalen

III.2.4 Communicatiebeleid

We willen onze producten bekend maken, onze positie verbeteren en zoveel mogelijk klanten verwerven en behouden. We willen een uitstekend bedrijf zijn dat snel bekendheid verwerft in de groentesector. Ons communicatieplan zal gericht zijn op groothandelaars/retailers in stedelijke markten, hotels, restaurants en huishoudens.

Bij het aanbieden van hoogwaardige lokale groenten stellen we de klant centraal. Door ons biologische productiesysteem zijn onze groenten van onmiskenbare kwaliteit en smaak. Ze hebben een hoge voedingswaarde (eiwitten, vitamine A en C), waardoor onze klanten ze graag.

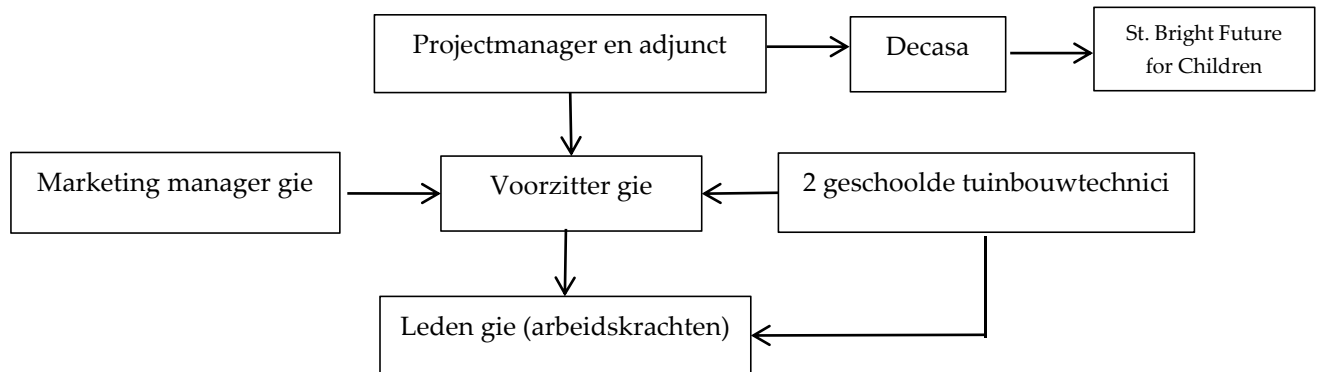
In onze communicatiestrategie maken we gebruik van public relations, mond-tot-mond reclame, beurzen en tentoonstellingen om nieuwe klanten te verwerven en hen van de kwaliteit van onze producten te overtuigen.

Het communicatiebudget voor de eerste drie jaar bedraagt 5% van de omzet van het eerste jaar. Dit wordt als volgt verdeeld: 50% voor het eerste jaar, 30% voor het tweede en 20% voor het derde jaar.

IV. Organisatie

De gie Ussiyooola bestaat uit ongeveer 150 mannen en vrouwen. 100 van hen zijn betrokken bij de tuinbouw. De meesten van hen beheersen traditionele tuinbouwtechnieken. Voor het project is de volgende organisatie ingericht:

De projectmanager en zijn adjunct zijn verantwoordelijk voor de aansturing van het project. Zij monitoren de uitvoering van de projectactiviteiten en evalueren de voortgang. Ze verantwoorden zich hierover aan DECASA. De voorzitter van Decasa informeert de secretaris van stichting Bright Future for Children.

Het projectteam bestaat uit de projectmanager en zijn adjunct, de voorzitter en de marketing manager van de Gie Ussiyooola en twee geschoolde tuinbouwtechnici. Ze nemen gezamenlijk beslissingen m.b.t. de realisatie van het project.

De Voorzitter

- coördineert, begeleidt en controleert de verschillende activiteiten van het project;
- zorgt het voor het goede verloop van de productie (van levering tot distributie);
- communiceert de beslissingen van het projectteam naar de leden van de Gie, die op het terrein de groenten telen volgens de instructies en richtlijnen, die ze van de geschoolde tuinbouwtechnici ontvangen.

De marketingmanager is verantwoordelijk voor het verwerven van afzetmarkten, de verkoop en het promoten van de groenten. Hij geeft informatie over de leveren productie in relatie tot de vraag van klanten.

Het projectteam wordt gedurende de looptijd van het project bijgestaan door *twee gekwalificeerde tuinbouwtechnici*. Ze zijn verantwoordelijk zijn voor de juiste uitvoering van de teelprogramma's, adviseren over de productiewijzen en de voor de teelt te nemen maatregelen. Ze begeleiden en superviseren de telers.

Alle bij het project betrokken personen zullen periodiek trainingen volgen voor de ontwikkeling van hun capaciteiten en vaardigheden, voor de verbetering van tuinbouwtechnieken en voor de optimalisering van het productiebeheersysteem. Deze trainingen zullen in samenwerking met vereniging DECASA georganiseerd worden.

V. Technische studie

V.1 Identificatie van de behoeften

Beheer van het terrein

Om het terrein geschikt te maken voor de beoogde productie moeten de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- de omheining vervangen omdat de bestaande omheining in slechte staat verkeert;
- de waterput geschikt maken voor de installatie van een waterpomp;
- de grond schoonmaken en egaliseren;
- een teeltplan maken;
- windschermen plaatsen om gewassen te beschermen tegen de wind en bodem-erosie tegen te gaan;
- paden inrichten voor het verzamelen en transporteren van de geogste groenten naar het opslagmagazijn om ze voor de verkoop klaar te maken.

Gereedschappen en materialen

- Snoeischaars, messen, schoffels, harken, schoppen, vorken, gieters en kruiwagens;
- Zonnepanelen, een pompelpomp en een druppelsysteem om het water uit de put te pompen en naar de groentebedden te verspreiden en een drukspuit voor de biologische bestrijding van insecten en gewasbescherming.

Zaden en biologische meststoffen.

We bestellen de zaden in het voorseizoen bij leveranciers (zoals Hazeera), die werden geselecteerd op basis van de aangetoonde kwaliteit van hun producten en de door hen verleende faciliteiten om onderbrekingen in de productiecycclus te voorkomen en om van kortingen te kunnen profiteren.

De teelt worden uitgevoerd door de leden van de Gie Ussiyoola. De telers worden tijdens het teelproces door de twee gediplomeerde tuintechnici geïnstrueerd over de wijze waarop de werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden om een zo hoog mogelijk productievolume te realiseren.

V.2 Het teelproces

- De grond met een tractor omploegen en egaliseren.
- Zaaïen. We kiezen, ondanks de hogere kosten, voor hybride zaden omdat ze meer groenten van hoge kwaliteit opleveren en beter bestand zijn tegen ziekten.
- De zaaïingen opkweken en later op bedden uitplanten. Om ze tegen ziektes te beschermen zullen we de bodem bedekken met een mulchlaag en gewezen zeilen.
- De zaaïingen naar de doelpercelen verplanten. Om uitdroging vane jonge plantjes te voorkomen zal vroeg in de ochtend gebeuren.
- Bemesten en begieten. We willen voor de watertoevoer een druppelsysteem gebruiken omdat hiermee water wordt bespaard, de opbrengst wordt geoptimaliseerd en schimmelziekten worden voorkomen. Voor de bemesting gebruiken we compost, gemaakt van gewasresten.
- Onkruid met de hand verwijderden en plagen bestrijding. We gebruiken hiervoor zoveel mogelijk biologische bestrijdingsmiddelen. Indien nodig zullen alleen toegelaten chemische bestrijdingsmiddelen worden gebruikt. Preventief gezien willen we ons vooral richten op biologische bodemverbetering, gronddrainage en wisselteelt.
- Over meerdere weken oogsten en de oogst sorteren in 1^e en 2^e keuze.

Teelplan

Groenten	Variëteit	ha	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Tomaat	Mongal	0,5			x	x	x	x					x	x
Peper	Jaune Burkina	0,25			x	x	x	x						
Paprika	Youndo	0,25	x	x	x									
Gombo	Mankagne	0,25									x	x		
Ui	F1 orient / VDG	0,5	x	x								x	x	x
Aubergine		0,25	x	x									x	x

VI. Kostenraming

		FCFA		euro
Tuinbouwgereedschap	Aantal	Eenheidsprijs	Totaal	Totaal
Sproeier 15 liter	1	60.000	60.000	91,47
Gieters 10 liter	50	6.000	300.000	457,34
Emmers 10 liter	50	800	40.000	60,97
Schop	5	3.000	15.000	42,87
Meetlint	2	5.000	10.000	15,24
Rol touw	1	1.000	1.000	1,52
Kruiwagen	2	25.000	50.000	76,22
Harken	5	3.000	15.000	22,87
Schoffels	50	1.000	50.000	76,22
Meetstok	4	1.500	6.000	9,15
Plantstok	50	1.100	55.000	83,85
Kratten	20	4.000	80.000	121,96
Schepjes	50	1.200	60.000	91,47
Totaal gereedschap			742.000	1.131,17
Investerings	Aantal	Eenheidsprijs	Totaal FCFA	Totaal euro
Terrein	2 ha	0	0	0,00
Geschikt maken terrein	2 ha	250.000	500.000	762,25
Omheining (gaas)	576 m	2.000/m	1.152.000	1.756,21
Druppelsysteem	1	1.500.000	1.500.000	2.286,74
Zonnepanelen	6	Reeds gefinancierd		
Dompelpomp	1	300.000	300.000	457,35
Grondboorinstallatie	1	250.000	250.000	381,12
Totaal investeringen			3.702.000	5.643,67
Zaigoed				
Ui	2 potten	30.000	60.000	91,47
Bittere aubergine	3 potten	7.000	21.000	32,01
Zoete aubergine	3 potten	14.000	42.000	64,03
Paprika	3 potten	6.000	18.000	27,44
Peper	2 potten	29.000	58.000	88,42
Tomaat	2 potten	29.000	58.000	88,42
Gombo	1 pot	10.000	10.000	15,24
Totaal zaigoed			267.000	407,03
Algemeen totaal			4.711.000	7.181,88
Projectmanagement	5%		235.550	359,09
Eindtotaal			4.946.550	7.540,96